

1975

Roberto Bolaño
Anvers



Roberto Bolaño
Anvers

Traducere din limba spaniolă de HORIA
BARNA

Pentru Alexandra Bolaño și Lautaro Bolaño

ANARHIE TOTALĂ:

DUPĂ DOUĂZECI ȘI DOI DE ANI

Am scris această carte pentru mine însumi și nici de asta nu sunt foarte sigur. Mult timp n-au fost decât niște pagini răzlețe pe care le reciteam și uneori le corectam convins de faptul că nu avem *timp*. Însă timp pentru ce? Eram incapabil să explic asta cu precizie. Am scris această carte pentru fantasme, singurele care au timp deoarece trăiesc în afara timpului. După ultima recitare (chiar acum) îmi dau seama de faptul că nu doar timpul contează, că nu doar timpul este un motiv de groază. Și plăcerea poate îngrozi, la fel și curajul poate îngrozi. În acei ani, dacă-mi aduc bine aminte, trăiam sub cerul liber și fără permis de rezidență așa cum alții trăiesc într-un castel. Bineînțeles, niciodată n-am dus acest roman la vreo editură. Mi-ar fi închis ușa în nas și aș fi pierdut un exemplar. Nici măcar nu l-am trecut, așa cum se spune, pe curat.

Manuscrisul original are mai multe pagini: textul tindea să se multiplice și să se reproducă precum o boală. Boala mea, pe atunci, era mândria, furia și violența. Aceste lucruri (furia, violența) epuizează, iar eu îmi petreceam zilele obosit în mod inutil. În timpul nopților lucram. Ziua scriam și citeam. Nu dormeam niciodată. Mă mențineam treaz bând cafea și fumând. Am

cunoscut, bineînțeles, oameni interesați, unii rod al propriilor mele halucinații. Cred că a fost ultimul meu an la Barcelona. Disprețul pe care-l nutream pentru așa-numita literatură oficială era enorm, chiar dacă doar un pic mai mare decât cel pe care-l aveam pentru literatura marginală. Însă credeam în literatură: adică nu credeam nici în parvenitism, nici în oportunism și nici în bârfele de salon. Credeam în gesturile inutile credeam în destin. Încă nu avem copii. Încă citeam mai multă poezie decât proză. În anii aceia (sau în lunile acelea), aveam predilecție pentru câțiva scriitori de science-fiction și pentru câțiva pornografi, uneori autori antinomici, ca și cum peștera și lumina electrică s-ar exclude una pe cealaltă. Îi citeam pe Norman Spinrad, pe James Tiptree Jr. (care de fapt se numea Alice Sheldon), pe Restif de la Bretonne și pe Sade. De asemenea, pe Cervantes și poeții greci arhaici. Când mă îmbolnăveam îl reciteam pe Manrique. Într-o noapte am conceput un sistem pentru a câștiga bani în afara legii. O mică afacere ilicită. În fond totul consta în a nu deveni bogat dintr-odată. Primul meu complice sau potențial complice, un prieten argentinian foarte trist, mi-a răspuns cu un proverb care exprima mai mult sau mai puțin ideea că atunci când cineva se află la închisoare sau în spital, cel mai bun lucru este să te afli în propria țară, presupun că pentru vizite. Răspunsul lui nu m-a afectat câtuși de puțin, întrucât mă

simțeam la distanță egală de toate țările lumii. Mai târziu mi-am abandonat planul după ce am descoperit că era mai rău decât să lucrezi într-o fabrică de cărămizi. La căpătâiul patului îmi prinsesem cu o piuneză o hârtie pe care scria, în poloneză, Anarhie Totală, scrisă pentru mine de o prietenă de această cetățenie. Nu credeam că aveam să trăiesc mai mult de treizeci și cinci de ani. Eram fericit. După aceea a venit 1981 și, fără să-mi dau seama, totul s-a schimbat.

Blanes, 2002

Când mă gândesc la durata scurtă a vieții mele, absorbită în eternitatea anterioară și următoare - *memoria hospitis unius diei praetereuntis* -, micul spațiu pe care-l ocup și inclusiv pe care-l văd, scufundat în imensitatea nemărginită a spațiilor pe care le ignor și care mă ignoră, mă înspăimânt și mă minunez văzându-mă aici și nu acolo, pentru că nu există niciun motiv sa mă aflu aici și nu acolo, acum și nu altcândva. Cine m-a așezat aici? Din ordinul și voința cui acest loc și acest timp mi-au fost hărăzite mie?

— **Pascal**

1. FAȚADA

Viața se termină în momentul în care este fotografiată. Aproape că este un simbol al Hollywood-ului. Tara nu avea camere în interiorul

ei. Era doar o fațadă.

— David O. Selznick

Băiatul se apropie de casă. O potecă de larice. Fronda. Șirag de lacrimi. Iubirea este un amestec de sentimentalism și sex (Burroughs). Casa este doar fațadă și o dezmembrează ca să o mute în Atlanta. 1959. Totul este învechit. Nu este un fenomen recent. Totul s-a rasolit cu foarte mult timp în urmă. Iar spaniolii îți imită felul de a vorbi. Accentul sud-american. O alee cu palmieri. Totul lent și astmatic. Biologi plictisiți contemplă ploaia de la ferestrele asociației lor. Nu ajută la nimic *să cânti cu simțământ*. Iubita mea, oriunde te-ai afla: de-acum nu mai este nimic de făcut, nu este necesar gestul care nu a sosit niciodată. „Era doar o fațadă.” Băiatul merge către casă.

2. TOTALITATEA VÂNTULUI

Șosele gemene întinse deasupra asfințitului când totul pare să arate că memoria și delicatețea *kaputt*, precum automobilul închiriat de un turist care pătrunde fără să știe într-o zonă de război și nu se mai întoarce niciodată, cel puțin nu în automobil, un bărbat care aleargă de-a lungul șoselelor întinse deasupra unei zone pe care mintea lui refuză să o accepte drept limită, punct de convergență (dragonul transparent), iar știrile spun că Sophie Podolski *kaputt* în Belgia, fetița de la Montfaucon Research Center (un miros nedemn

de o femeie), iar buzele livide rostesc Văd ospătari sezonieri mergând pe o plajă pustie la opt seara"... „Gesturi lente, nu știu dacă reale sau ireale"... „Un grup măturat de vântul plin de nisip"... „O fetiță de unsprezece ani foarte grasă a luminat pentru o clipă piscina publică"... „Și pe tine te urmărește Colan Yar?"... „O pajiște neagră încrustată în autostradă?"... Tipul stă așezat pe una din terasele ghetoului conjunctural. Scrie cărți poștale deoarece respirația îl împiedică să compună poeme așa cum ar vrea el. Vreau să spun: poeme gratuite, fără nicio valoare adăugată. Ochii săi rețin o imagine cu corpuri dezbrăcate care se mișcă lent afară din mare. După aceea rămâne doar pustiul. „Ospătari sezonieri mergând pe plajă"... „Lumina asfințitului descompune percepția noastră despre vânt"...

3. TABLOURI VERZI, ROȘII ȘI ALBE

Acum el, sau jumătate din el, se urcă pe un flux. Fluxul este alb. A luat un tren în sens contrar celui pe care-l dorea. Doar el ocupă compartimentul, perdelele sunt desfăcute, iar asfințitul se lipește de geamul murdar. Culori iuți, întunecate, intense, se revarsă peste pielea neagră a scaunelor. Noi am creat un spațiu liniștit pentru ca el sub o formă sau alta să poată lucra. Își aprinde o țigară. Cutiuța cu chibrituri este sepie. Pe o față este desenat un hexagon format din

douăsprezece chibrituri. Titlul este: „Jocul cu chibrituri”, și, după cum indică un număr 2 din colțul din stânga sus, acesta este al doilea joc din colecție. Jocul se numește „Incredibila fugă de triumphiuri”. Acum atenția i se oprește pe un obiect palid, după o clipă își dă seama că este un pătrat care începe să se fragmenteze. Ceea ce înainte a luat drept un ecran se transformă într-un flux alb, cuvinte albe, geamuri care-și încheie transparența într-o albeață oarbă și permanentă. Pe neașteptate, un țipăt îi atrage atenția. Sunetul scurt i se pare ca o culoare trasă printr-o gaură. Însă ce culoare? Propoziția „Trenul s-a oprit într-o localitate din nord” nu-i permite să distingă o mișcare de umbre care se desfășoară pe locul din față. Își acoperă chipul cu degetele îndeajuns de răsfirate ca să întrevadă orice obiect care se apropie. Își caută țigările în buzunarele vestonului. Când scoate primul rotocol de fum se gândește că fidelitatea se mișcă cu aceeași rigiditate ca și trenul. Un nor de fum opalin îi acoperă chipul. Cuvântul „chip”, se gândește, creează propriii săi ochi albaștri. Cineva țipă. Își observă picioarele fixe pe podea. Cuvântul „pantofi” nu va levita niciodată. Oftează, își întoarce chipul către fereastră, câmpul pare învăluit într-o lumină mai întunecată. Ca lumina din capul meu, se gândește. Trenul alunecă pe lângă o pădure. În unele zone se poate vedea urma unor incendii recente. Nu-l surprinde că nu

vede nicio persoană la marginile pădurii. Însă cocoșatul trăiește acolo, urmând un drumeag pentru biciclete, un kilometru spre interior. I-am spus că aş prefera să nu mai ascult. Aici poți întâlni iepuri și șobolani care par veverițe. Pădurea este delimitată de șosea înspre vest și de linia de tren înspre est. De jur împrejur sunt grădini și câmpuri agricole, iar în preajma orașului un râu contaminat pe ale cărui maluri se află cimitire de mașini și tabere de țigani. Mai încolo este marea. Cocoșatul deschide o cutie de conserve sprijinindu-și o jumătate a spatelui de un pin mic și putrezit. Cineva a țipat în cealaltă extremitate a vagonului, probabil o femeie, își spuse, în timp ce stingea țigara cu talpa pantofului. Cămașa are carouri verzi, roșii și albe, e cu mâneci lungi, și-i făcută din bumbac. Cu mâna stângă cocoșatul susține o conservă de sardele cu sos de tomate. Mănâncă. Ochii săi iscodesc frunzișul. Aude cum trece trenul.

4. SUB PROPRIA MEA VRAJĂ

Se plimbă stafiile din Piața Regală pe scările casei mele. Acoperit până la sprâncene, nemișcat în pat, transpirând și repetând mental cuvinte care nu vor să spună nimic, le aud cum mișună, cum aprind și sting luminile, urcând cu o încetineală insuportabilă spre terasă. Eu sunt luna, propune cineva. Însă mai înainte am fost

golan, și lam avut pe arab în cătare, și am apăsat trăgaciul în momentul cel mai puțin prielnic. Străzi înguste în interiorul Districtului V, de unde nu poți să ieși sau să-ți schimbi destinația care plutea ca un burnuz peste părul meu unsuros. Cuvinte care se îndepărtează unul de celălalt. Jocuri urbane concepute din timpuri imemorabile...

„Frankfurt”... „O fată blondă la fereastra cea mai mare a pensiunii”... „De-acum nu mai pot face nimic”... Sunt propria mea vrajă. Mâinile mele pipăie un zid în umbra căruia stă cineva, cu douăzeci de centimetri mai înalt decât mine, cu mâinile în buzunarele vestonului, pregătind moartea și ulterioara ei transparență. Limbajul celorlalți este neinteligibil pentru mine. „Obosit după multe zile fără să dorm”... „O fată blondă sub scări”... „Mă numesc Roberto Bolaño”... „Am deschis brațele”...

5. ALBASTRU

Campingul La Comuna de Calabria conform informației de senzație apărute în PEN. Hărțuiți de oamenii din localitate: în interior, turiștii se plimbau goi. Șase băieți morți în împrejurimi. „Erau turiști”... „Mă rog, din localitate nu sunt... Cu câteva luni înainte primiseră o vizită de la Brigada Antiteroristă. „Se destrăbălau, și-o trăgeau prin toate locurile, vreau să spun: și-o trăgeau în grup și pe unde le venea chef”... „La

început au fost discreți, o făceau doar în interiorul campingului, însă anul acesta au încins orgii pe plajă și prin împrejurimile localității"... Poliția îi interoghează pe săteni: „Eu n-am făcut-o”, spune unul, „dacă cineva ar fi dat foc campingului ar fi putut să dea vina pe mine, m-am gândit la asta de mai multe ori, însă nu mă lasă inima să ciuruiesc șase băieți”... Poate a fost mafia. Poate s-au sinucis. Poate a fost un vis. Vântul printre stânci. Mediterana. Albastru.

6. OAMENI RAȚIONALI ȘI OAMENI IRAȚIONALI

„M-au bănuit încă de la început”... „Niște tipi palizi au înțeles ce se afla în spatele acestui peisaj”... „Un camping, o pădure, un club de tenis, o școală de călărie, șoseaua te duce departe, dacă vrei să ajungi departe”... „M-au bănuit că sunt spion, însă, la naiba, de care”... „Printre oameni raționali și oameni iraționali”... „Tipul ăla care aleargă pe acolo nu există”... „El este adevăratul cap al acestei afaceri”... „Dar am visat și fete”... „Bine, lume cunoscută, aceleași chipuri de vara trecută”... „Aceeși amabilitate”... „Acum timpul este el schița celor întâmplare”... „Fata ideală m-a bănuit încă din primul moment”... „O invenție de-a mea”... „Nu exista nici spionaj, nici ocară”... „Era atât de clar încât au lăsat-o baltă”...

7. NILUL

Infernul care va veni... Sophie Podolski s-a sinucis acum câțiva ani... Acum ar fi împlinit douăzeci și șapte, ca și mine... Patroni egipteni pe tavanul fals, angajații se apropie încet, câmpuri prăfuite, este sfârșitul lui aprilie și îi plătesc cu heroină... Am deschis radioul, o voce impersonală face rezumatul pe orașe a celor reținuți în ziua de astăzi... „Până la ora zero, nimic nou”... O fată care mâzgălea dragoni, complet descompusă în cine știe ce cotlon din Bruxelles... „Mitraliere, pistoale, grenade confiscate”... Sunt singur, tot rahatul literara rămas în urmă, reviste de poezie, ediții limitate, toată gluma aia cenușie a rămas în urmă... Tipul a deschis ușa dintr-o lovitură de picior și ți-a pus pistolul sub bărbie... Clădiri părăsite din Barcelona, aproape o invitație să te sinucizi în pace... Soarele în spatele perdelei de praf la asfințit lângă Nil...

Patronul plătește cu heroină, iar țăranii prizează în brazdă, trântiți pe păтури, sub curmali din litere pe care cineva îi corectează și îi face să dispară... O fată din Belgia care scria ca o stea... „Acum ar fi împlinit douăzeci și șapte, ca și mine”...

8. USTENSILE DE CURĂȚENIE

Voi preamări aceste șosele și aceste clipe.

Niște umbrele de vagabonzi abandonate pe esplanade la capătul cărora se ridică supermaketuri albe. Este vară și polițiștii beau la ultima masă din bar. Lângă pick-up o fată ascultă cântece la modă. Cineva pleacă la aceste ore departe de aici, îndepărtându-se de aici, dispus să nu se mai întoarcă niciodată. Un băiat dezbrăcat așezat lângă cortul său în interiorul pădurii? Fata a intrat în baie cu pași nesiguri și a început să vomite. Privit cu atenție, este scurt timpul care ni se acordă ca să ne construim viața pe pământ, vreau să spun: să-ți asiguri ceva, să te căsătorești, să aștepți moartea. Ochii săi în oglindă ca niște scrisori deschise într-o încăpere în penumbră: leșul care respiră, afundat în pat împreună cu ea. Oamenii discută despre borfași morți, prețurile vilelor de pe coastă, veniturile extra. Într-o zi am să mor de cancer. Ustensilele de curățenie încep să-i *leviteze* în imaginație. Ea spune: *aș putea să o țin tot așa*. Băiatul a *intrat* în cameră și a prins-o de umeri. Amândoi au plâns ca niște personaje din filme diferite proiectate pe același ecran. Scenă roșie de corpuri care deschid robinetul de gaz. Mâna osoasă și frumoasă a răsucit cheia. Alege doar una dintre aceste formulări: „Am scăpat de tortură”... „Un hotel necunoscut”... „Niciun alt drum”...

9. O MAIMUȚĂ

A enumera înseamnă a preamări, a spus fata (optsprezece, poetă, părul lung). La ora ambulanței oprite pe străduță. Brancardierul a strivit chiștocul cu pantoful, apoi a înaintat ca un urs. Mi-ar plăcea să stingă luminile de la ferestre și nenorociții ăia să se ducă la culcare. Cine a fost prima ființă omenească care a apărut la o fereastră? (Aplauze.) Oamenii sunt obosiți, nu măș mira dacă întruna din zilele astea ne-ar întâmpina cu împușcături. Nu pot să leg ceea ce spun. Nu pot să mă exprim coerent și nici să scriu ceea ce gândesc. Probabil că ar trebui să las totul și să plec. Tereza de Avila nu a procedat la fel? (Aplauze și râsete.) O maimuță apărută la o fereastră purulentă privind cum se duce ziua. Brancardierul s-a apropiat de locul unde stătea și fuma sergentul; de-abia s-au salutat cu o mișcare de cap, fără să se privească măcar. La prima vedere, oricine putea să-și dea seama că nu murise de un atac cardiac. Stătea pe burtă și, pe spate, prin puloverul maro, se vedeau mai multe găuri de glonț. Au descărcat în el o mitralieră întreagă, a spus un pitic care stătea la stânga sergentului și pe care brancardierul nu-l văzuse. În depărtare au auzit zgomotul în surdină al unei manifestații. Ar fi mai bine să plecăm înainte să se închidă bulevardul, a spus piticul. Sergentul părea că nu-l ascultă, îngândurat de contemplarea ferestrelor întunecate cu lume care privea spectacolul. Să plecăm repede. „Dar încotro?” Nu

există comisariate. A enumera înseamnă a preamări, a râs fata. Aceeași pasiune, până la infinit. Mașini oprite printre hârtoape și coșuri de gunoi. Uși care se deschid, iar apoi se închid fără niciun motiv vădit. Ora se umflă, dă pe-afară. Presupun că a fost o maimuță în coroana unui copac.

10. NU EXISTA NIMIC

Nu există comisariate, nu există spitale, nu există nimic. Cel puțin nu există nimic ce ai putea obține cu bani. „Ne mișcăm prin impulsuri instantanee”... „Ceva de acest gen va distruge inconștientul și vom rămâne în aer”... „Îți aduci aminte bancul acela despre toreadorul care ieșea în arenă și nu exista taur, nu exista arenă, nu exista nimic?”... Polițiștii au băut brize anarhice. Cineva a început să aplaude.

11. PRINTRE CAI

Am visat o femeie fără gură, a spus tipul din pat. Nu m-am putut abține să nu zâmbesc. Imaginile sunt împinse din nou de piston. Uite, i-am spus, știu o poveste la fel de tristă ca aia. Este despre un scriitor care trăiește la marginea orașului. Își câștigă existența muncind într-un manej. Niciodată nu a cerut mare lucru de la viață, îi ajunge că are o cameră și timp liber ca să

citească. Dar, într-o zi, cunoaște o femeie care trăiește în alt oraș și se îndrăgostește. Decid să se căsătorească. Fata va veni să locuiască împreună cu el. Își pune prima problemă: obținerea unei case suficient de mari pentru amândoi. A doua problemă este de unde să ia bani pentru a plăti casa. După aceea toate se înlanțuie: o slujbă cu venituri fixe (în manejuri se muncește pe comisioane, plus camera, mâncare și o mică sumă pe lună), să-și legalizeze actele, asigurări sociale etc.

Deocamdată are nevoie de bani ca să meargă până în orașul logodnicei sale. Un prieten îi oferă posibilitatea să scrie articole pentru o revistă. El se gândește că din primele patru poate să plătească autobuzul dus-întors și eventual câteva zile de cazare într-o pensiune ieftină. Îi scrie prietenei lui anunțând-o despre călătorie. Însă nu poate redacta niciun articol. Petrece după-amiezile așezat la o masă de pe terasa manejului, încercând să scrie, dar nu reușește. Nu-i iese nimic, așa cum se spune în mod vulgar. Tipul recunoaște că este terminat. Scrie doar niște texte polițiste scurte. Călătoria se îndepărtează de viitorul său, se pierde, iar el devine apatic, liniștit, muncind în mod automat printre cai.

12. INSTRUCȚIUNILE

Am ieșit din oraș cu instrucțiuni într-un plic.

Nu trebuia să călătoresc mult, poate 17 sau 20 de kilometri către sud, pe șoseaua de pe coastă. Trebuia să încep investigațiile în apropierea unei localități turistice care încetul cu încetul începuse să-i găzduiască în cartierele sale mărginașe pe muncitorii sosiți de prin alte părți. Unii aveau, într-adevăr, locuri de muncă în marele oraș; alții nu. Locurile pe care trebuia să le vizitez erau cele dintotdeauna: câteva hoteluri, campingul, comisariatul de poliție, benzinăria, restaurantul. Mai târziu, probabil, aveam să vizitez și alte locuri. Soarele bătea cu putere în geamurile mașinii mele, lucru puțin obișnuit având în vedere că era octombrie. Însă aerul era rece, iar autostrada aproape pustie. Am lăsat în urmă primul lanț de fabrici. Apoi o cazarmă de artilerie prin ale cărei porți deschise am putut vedea un grup de recruți care fumau într-o atitudine nu prea cazonă. După zece kilometri de mers am intrat într-un fel de pădure fragmentată ici și colo de parcele cu vile și mici blocuri de locuințe. Am oprit mașina în spatele campingului. Am luat-o la pas, în timp ce-mi terminam țigara, fără să știu cum să procedez. După vreo două sute de metri, chiar în fața mea, a apărut trenul. Era un tren de culoare albastră și avea cel mult patru vagoane. Mergea aproape gol. M-am întors din drum. Am apăsat de câteva ori claxonul, însă nu a apărut nimeni ca să-mi deschidă bariera. Am lăsat mașina pe marginea drumului de acces și am trecut pe

sub barieră. Drumul de acces era cu pietriș, umbrit de pini înalți; pe margini se aflau corturi și rulote camuflate de vegetație. Îmi amintesc că m-am gândit la asemănarea ei cu jungla chiar dacă nu fusesem niciodată într-o junglă. La capătul drumului într-un cot, s-a mișcat ceva, după aceea a apărut o găleată de gunoi deasupra unei roabe și un bătrân care o împingea. I-am făcut un semn cu mâna. La început părea că nu m-a văzut, după care s-a apropiat fără să dea drumul roabei și cu o atitudine resemnată. Sunt polițist, i-am spus. Mi-a jurat că niciodată în viața lui nu văzuse persoana pe care o căutam. Sunteți sigur?, l-am întrebat în timp ce îi întindeam o țigară. Mi-a spus că era absolut sigur. Cam ăsta a fost, mai mult sau mai puțin, răspunsul pe care mi l-au dat cu toții. Apusul m-a prins înăuntrul mașinii parcate pe Paseo Maritimo. Am scos din plic instrucțiunile. Nu mergea lumina, așa că a trebuit să folosesc bricheta ca să le pot citi. Două file scrise la mașină cu niște corecturi făcute de mână. În niciun loc nu se spunea ce trebuia să fac eu acolo. Alături de hârtii am găsit câteva fotografii alb-negru. Le-am studiat cu grijă: era același tronson din Paseo Maritimo unde mă aflam, poate cu ceva mai multă lumină. „Poveștile noastre sunt foarte triste, sergent, nu încercați să le înțelegeți”... „Niciodată nu am făcut rău nimănui”... „Nu încercați să le înțelegeți”... „Marea”... Am mototolit foile și le-am aruncat pe fereastră. Prin oglinda retrovizoare mi

s-a părut că văd cum vântul le lua pe sus până când au dispărut. Am aprins radioul, un program muzical al orașului; l-am stins. Am început să fumez. Am închis geamul fără să încetez să privesc, în fața mea, strada pustie și vilele ferecate. Mi-a trecut prin cap ideea să trăiesc într-una din ele în perioada de iarnă. Cu siguranță ar fi mai ieftine, mi-am spus fără să pot evita o înfiorare.

13. TEJGHEAUA

Imaginile pornesc la drum și totuși nu vor ajunge niciodată nicăieri, pur și simplu se pierd, este inutil, spune vocea, iar ghebosul se întreabă: Inutil pentru cine? Podurile romane sunt acum hazardul, se gândește autorul în timp ce imaginile încă mai scapără, nu foarte departe, ca niște localități pe care automobilul le lasă în urmă. (Însă în acest caz tipul nu se mișcă.) „Am făcut un inventar al capetelor goale și al capetelor tăiate”... „Fără îndoială există mai multe capete tăiate”... „Chiar dacă în eternitate se confundă”... I-am spus prietenei mele evreice că era foarte trist să stai ore în sir într-un bar ascultând povești sordide. Nu era nimeni care să încerce să schimbe subiectul. Rahatul picura din fraze la înălțimea piepturilor, în așa fel încât nu am putut continua să stau așezat și m-am apropiat de tejghea. Povești cu polițiști care vânează emigrantul. Mă rog, nimic

spectaculos, bineînțele, oameni nervoși din cauza somajului etc. Acestea sunt poveștile triste pe care pot să ți le povestesc.

14. AVEA PĂRUL ROȘU

Îmi amintesc că umbla dintr-o parte în alta fără să se oprească prea mult timp în vreun loc. Uneori avea părul roșu, ochii îi erau verzi. Sergentul s-a apropiat de ea și i-a cerut documentele. A privit către munți, acolo ploua. Vorbea puțin, cea mai mare parte a timpului se mărginea să asculte conversațiile călăreților din manejul alăturat, ale zugravilor sau ale ospătarilor restaurantului de pe șosea. Sergentul a încercat să nu o privească în ochi, mi se pare că a spus că era păcat că ploua în lunci, după aceea a scos un pachet de țigări și i-a oferit una. De fapt, căuta altă persoană și s-a gândit că ea ar putea să-i dea vreo informație. Fata privea apusul sprijinită de gardul manejului. Sergentul a mers pe o cărare prin iarbă, avea umerii lați și purta o jachetă bleumarin. A început să plouă domol. Ea a închis ochii în momentul în care cineva îi povestea că visase un culoar plin de femei fără gură; după aceea s-a dus în direcția opusă pădurii. Un slujbaș bătrân și ponosit a stins luminile manejului. Cu mâneca a curățat geamurile ferestrei. Polițistul s-a îndepărtat fără să-și ia bun rămas. Pe întuneric, și-a scos pantalonii în dormitor. Și-a căutat culcușul

în timp ce pielea i se făcuse ca de găină și a stat câteva clipe fără să se miște. Fata asistase la un viol, iar sergentul s-a gândit că i-ar putea fi de folos ca martor. Însă de fapt pe el altceva îl interesa. Și-a pus cărțile pe masă. *Fade-out*. Dintr-o săritură a fost în picioare pe pat. Prin geamurile murdare ale ferestrei se vedeau stelele. Mi-amintesc că era o noapte rece și senină, din locul în care se afla polițistul se supraveghea aproape întregul manej, grajdurile, barul care aproape întotdeauna era închis, camerele. Ea a apărut la fereastră și a zâmbit. A auzit pași care urcau scara. Sergentul a spus că dacă nu dorește să vorbească să nu o facă. „Legăturile mele cu Corpul sunt aproape nule, în special din punctul lor de vedere”... „Caut un tip care acum două sezoane a trăit pe-aici, am motive să cred că l-ați cunoscut”... „E imposibil să uiți pe cineva care are aceste caracteristici fizice”... „Nu vreau să-i fac rău”... „Înconjurând coasta au găsit păduri aurite și cabane părăsite până la vara următoare”... „Paradisul”... „Fata roșcată privea apusul din grajdul în flăcări”...

15. CEARȘAFUL

Englezul a spus că nu merită. Mult timp m-am tot gândit la ce se referea. În fața lui umbra unui bărbat s-a strecurat prin pădure. Și-a masat genunchii, dar nu a făcut niciun gest să se ridice.

Bărbatul a apărut din spatele unui tufiș. Pe antebraț, ca un ospătar care se apropie de primul client al serii, purta un cearșaf alb. Mișcările lui aveau ceva stângaci și totuși felul său de a merge vădea o autoritate netulburată. Ghebosul a presupus că bărbatul îl observase. Cu o sfoară galbenă a legat un colț al cearșafului de un pin, după aceea a legat celălalt colț de ramura altui copac. A făcut aceeași operațiune cu colțurile inferioare până când ghebosul n-a mai reușit să-i vadă decât picioarele întrucât restul corpului rămânea ascuns de ecran. La auzit tușind. După aceea a apărut din nou pe cealaltă parte și a privit îndelung nodurile care mențineau cearșaful fixat de pini. Nu e rău, a spus ghebosul, însă bărbatul nu l-a băgat în seamă. Și-a pus mâna *stângă pe* colțul din stânga sus și a lăsat-o să alunece, cu palma pe pânză, până în centru. Ajuns acolo, și-a retras mâna și a ciocănit ușor cu degetul arătător ca să verifice cât de întins era cearșaful. Și-a întors fața către ghebos și a oftat mulțumit. După aceea a plescăit din limbă. Părul îi cădea peste fruntea udă de transpirație. Avea nasul roșu și lung. Într-adevăr, nu e rău, a spus. Am să proiectez un film. A zâmbit de parcă și-ar fi cerut scuze. Înainte de a pleca a privit bolta pădurii, din ce în ce mai întunecată.

16. UNICA ȘI ADEVĂRATA MEA IUBIRE

Pe perete cineva a scris *unica și adevărata mea iubire*. Și-a pus țigara între buze și a așteptat ca tipul să i-o aprindă. Era albă și pistriuată și avea părul de culoare acajú. Cineva a deschis ușa din spate a mașinii și ea a intrat în tăcere. S-au strecurat pe străzile pustii din zona rezidențială. Cele mai multe dintre case erau nelocuite în acea perioadă a anului. Tipul a parcat pe o stradă îngustă, unde erau case cu un singur etaj, cu grădini identice. În timp ceea intra în baie, a pregătit cafeaua. Bucătăria avea dale maro, cu arabescuri, și părea o sală de sport. Atras perdelele, în niciuna din casele din față nu era lumină. Și-a dat jos rochia de satin, iar tipul i-a aprins o altă țigară. Înainte de a-și da jos chiloții, tipul a așezat-o în patru labe pe covorul moale și alb. L-a simțit căutând ceva în dulap. Un dulap încastrat în perete, de culoare roșie. L-a privit invers, pe sub picioare. Tipul i-a zâmbit. Acum cineva merge pe o stradă unde se află doar mașini staționate fiecare lângă bârlogul ei. Pe bulevard atârnă ca un spânzurat firma luminoasă a celui mai bun restaurant din cartier, închis cu mult timp în urmă. Pașii se pierd în josul străzii, în depărtare se văd luminile câtorva automobile. Ea a spus nu. Ascultă. E cineva afară. Tipul s-a apropiat de fereastră, după aceea s-a întors dezbrăcat către pat. Era pistriuată și uneori se prefăcea că doarme. A privit-o din pragul ușii cu un fel de duioșie detașată. Cineva creează momente de

liniște pentru noi. Și-a lipit fața de a ei până când i-a produs durere și i-a băgat-o dintr-o singură împinsătură. Poate că a țipat un pic. Totuși, din stradă nu sa auzit nimic. Au adormit fără să se mai desprindă. Cineva se îndepărtează. Îi vedem spatele, pantalonii murdari și ghetetele cu tocurele tocite. Intră într-un bar și se așază la tejghea ca și cum ar simți o mâncărime pe tot corpul. Mișcările sale produc o senzație vagă și neliniștitoare printre ceilalți clienți obișnuiți. Asta-i Barcelona?, a întrebat.

În timpul nopții grădinile par la fel, în timpul zilei impresia este diferită, de parcă dorințele s-ar canaliza prin flori și gazon și plante agățătoare. „își îngrijesc mașinile și grădinile”... „Cineva a creat o liniște special pentru noi”... „întâi se mișcă dinăuntru către afară și după aceea cu o mișcare circulară”... „Fesele i-au fost zgâriate peste tot”... „Luna se ascunde în spatele singurei clădiri mari din cartier”... „Asta-i Barcelona?”...

17. INTERVAL DE LINIȘTE

Priviți aceste fotografii, a spus sergentul. Bărbatul care stătea așezat la birou le-a aruncat cu indiferență. Crezi dumneata că putem scoate ceva de aici? Sergentul clipi cu o vigoare ca a lui Shakespeare. Au fost făcute cu mult timp în urmă, a început să spună, probabil cu un aparat Zenith sovietic vechi. Nu vedeți nimic ciudat în ele?

Locotenentul a închis ochii, apoi și-a aprins o țigară. Nu știu la ce vă referiți. Priviți, a spus vocea... „Un maidan la apus”... „O plajă lungă și cețoasă”... „Uneori am impresia că nu mai folosisese niciodată un aparat de fotografiat”... „Pereți jupuiți, terasă murdară, drum de pietriș, o firmă pe care apare cuvântul birou”... „O cutie de ciment la marginea drumului”... „Ferestre mari și neclare de restaurant”...

Nu știu unde dracul vrea să ajungă. Sergentul a văzut prin fereastră cum trecea trenul; avea lume chiar și pe vagoane. Nu apare nicio persoană, a spus. Ușa se închide. Un polițist merge pe un culoar lung și vag luminat. Se încrucișează cu altul care are un dosar în mână. Abia se salută. Polițistul deschide ușa unei încăperi aflate în întuneric. Rămâne nemișcat înăuntrul încăperii, cu spatele sprijinit de ușa de zinc. Priviți aceste fotografii, domnule locotenent. Nu mai are importanță. Priviți! Nimic nu mai are importanță, întoarce-te la biroul dumitale. „Ne-au așezat într-un interval de liniște/” Singurul lucru pe care-l vreau este o autorizație ca să mă întorc la locul unde cineva a făcut fotografiile astea. O autorizație verbală. Aceste cutii de ciment sunt pentru curent electric, acolo se așază siguranțele sau ceva asemănător. Pot să identific magazinul unde au fost dezvoltate. Asta nu-i Barcelona, a rostit glasul. Prin fereastra aburită a văzut trecând trenul ticsit de oameni. Lumina retează

contururile pădurii doar pentru ca niște ochi întredeschiși să se bucure de spectacol. „Am avut un coșmar, m-am trezit după ce am căzut din pat, după aceea am râs aproape zece minute.” Există cel puțin doi colegi care l-ar recunoaște pe ghebos, însă tocmai acum sunt departe de oraș, în misiuni speciale, ghinion. Nu mai contează. Într-o poză mică, în alb și negru ca și celelalte, se poate vedea plaja și o părticică de mare. Destul de neclară. Pe nisip este scris ceva. Poate că este un nume, poate că nu, poate că sunt doar pașii fotografului.

18. VORBESC, DAR CUVINTELE NU LE SUNT ÎNREGISTRATE

Este absurd să crezi că toate fetele care trec sunt niște prințese fermecate. Cine te crezi, un trubadur? Adolescentul uscățiv a fluierat cu admirație. Stăteam pe marginea digului și cerul era foarte albastru. În depărtare se vedeau câțiva pescari și fumul unui horn se înălța deasupra pădurii. Lemn verde, ca să ardă vrăjitoare, a rostit bătrânul aproape fără să-și miște buzele. În sfârșit, există o grămadă de fete drăguțe care se culcă în acest moment cu tehnocrați și directori. La cinci metri de locul în care mă aflu a sărit un păstrăv. Am stins țigara și am închis ochii. Prim-plan cu o tânără mexicană citind. Este blondă, are nasul lung și buzele subțiri. Ridică privirea,

privește către cameră, zâmbește: străzi umede după ploile din august, septembrie, într-un District Federal care nu mai există. Merge pe o stradă de cartier și poartă un pardesiu alb și cizme. Cu degetul arătător apasă butonul liftului. Liftul coboară, ea deschide ușa, apasă numărul etajului și se privește în oglindă. Doar o clipă. Un bărbat de treizeci de ani, așezat pe un fotoliu roșu, o privește intrând. Tipul este brunet și îi zâmbește. Vorbesc, însă cuvintele nu le sunt înregistrate pe banda sonoră. În orice caz probabil că își spun chestii de genul cum a fost, sunt obosită, plăcinta de avocado este în bucătărie, mulțumesc, mulțumesc, o bere în frigider. Afară plouă. Încăperea este călduroasă, cu mobilă mexicană și covoare mexicane. Amândoi stau întinși pe pat. Fulgere ușoare, albe. Îmbrățișați și liniștiți, par niște copii lipsiți de vlagă. Chiar dacă nu au motive să fie așa. Camera îi prinde în contraplonjeu. Dă-mi toată informația de pe lume. O fâșie albastră pleacă de la fereastră în două jumătăți. Ca un ghebos albastru? El este un porc, dar știe să-și arate blândețea. Este un porc, însă mâna care îi înconjoară talia este gingașă. Fața ei se afundă între pernă și gâtul amantului. Camera îi prinde în prim-plan: fețe impasibile care într-un fel sau altul, și fără să vrea, te scindează. Autorul privește timp îndelungat măștile de ipsos, după care își acoperă fața. *Fade-out*. Este absurd să te gândești că toate fetele frumoase ies de acolo. Se

succed imagini goale: digul și pădurea, cabana cu hornul aprins, amantul cu halat roșu, fata care se întoarce și îți zâmbește. Nu e nimic diabolic în toate acestea.

Vântul agită copacii din cartierele rezidențiale. Un ghebos albastru în cealaltă parte a oglinzii? Nu știu. O fată se îndepărtează târându-și motocicleta până la capătul bulevardului. Dacă va continua să meargă în aceeași direcție va ajunge la mare. Curând va ajunge la mare.

19. LITERATURĂ PENTRU ÎNDRĂGOSTIȚI

Am rămas tăcut o clipă și după aceea l-am întrebat dacă credea cu adevărat că Roberto Bolaño îl ajutase pe ghebos doar pentru că în urmă cu mulți ani fusese îndrăgostit de o mexicană, iar ghebosul era și el mexican. Da, a spus chitaristul, parcă-i literatură proastă pentru îndrăgostiți, însă nu am găsit altă explicație, vreau să spun că în perioada aia Bolaño nu dădea pe dinafară de solidaritate sau deznădejde, două motive bune pentru a-l ajuta pe mexican. În schimb, de nostalgie.

20. SINOPSIS. VÂNTUL

Sinopsis. Ghebosul în pădure aproape de

camping și de terenurile de tenis și de manej. Un sud-american agonizează la Barcelona într-un dormitor care pute rău. Rețele polițienesti. Cadre care înregistrează fete fără nume. Scriitorul englez vorbește cu ghebosul în pădure. Agonie și o canalie de sud-american călătorind. Cinci sau șase ospătari se întorc la hotel trecând peste o plajă pustie. Începuturile toamnei. Vântul ridică nisip și îi acoperă.

21. CÂND ERAM COPIL

Scene libere *kaputt*, tipi cu părul lung încă o dată pe plajă, dar de data asta poate că visez, arbori, umezeală, cărți de buzunar, tobogane la capătul cărora te așteaptă o fetiță sau un prieten sau un automobil negru. Am spus așteaptă o mișcare de corpuri, păr, brațe tatuate, alegere între pușcărie sau chirurgia plastică, am spus nu mă aștepta pe mine. Ghebosul a tăiat ceva ce părea un poster în miniatură și ne-a zâmbit de pe creanga unui pin. Stătea cocoțat într-un pin, nu știu de cât timp stătea acolo sus. „Nu pot să înregistrez frecvențele foarte rapide ale realității”... „Piruetă unei fete care totuși nu se mișcă, ținută într-un pat care este ținut pe parchetul care este ținut etc.”... „Când eram copil obișnuiam să visez ceva de genul ăsta... „Linia dreaptă este marea calmă, cea curbă este marea cu valuri și cea ascuțită este furtuna”...

„OK, presupun că în mine a mai rămas prea puțină estetică”... „nnnnnnnn”... „Un vaporas”... „nnnnnnnn... „nnnnnnnnnn”...

22. MAREA

Fotografii cu plaja din Castelldefels. Fotografii cu campingul. Marea contaminată... Mediterana, octombrie în Catalonia... Singur... Ochiul Zenith-ului...



Alternau. Linia dreaptă îmi inducea tihnă.

Cea ondulată mă neliniștea, prevedea pericolul însă îmi plăcea suavitătea: urcare și coborâre. Ultima linie reprezenta crisparea. Mă durea penisul, pânțele etc.

23. PERFECȚIUNE

Hamlet și *Vita Nova*, în ambele opere există o respirație juvenilă. Inocența, a spus englezul, a se citi *maturitate*. Pe ecran nu sunt decât râsete, râsete tăcute care surprind spectatorul ca și cum și-ar asculta propria agonie. „Oricine este capabil să moară” enunță ceva diferit de „Oricine moare”.

O respirație imatură în care încă este posibil să găsești nedumerire, joc, perversiune, puritate. „Cuvintele sunt goale”... „Dacă ați da deoparte pistolul acela poate că am reuși să negociem”... Autorul scrie aceste amenințări lângă o piscină la începutul lunii octombrie, cu o pauză de trei ore zilnice de somn. Inocența, aproape ca imaginea Lolei Muriel pe care doresc să o distrug. (Însă nu poate fi distrus ceea ce nu se posedă.) Un impuls, cu prețul nervilor care sunt distruși în camere ieftine, propulsează poezia către ceva ce detectivii numesc perfecțiune.

Străduță fără ieșire. Subsol a cărui singură virtute este curățenia lui. Însă cine a *fost aici* dacă nu *Vita Nova* și *Hamlet*. „Scriu în piscina campingului, în octombrie, de fiecare dată sunt mai puține persoane și mai multe muște; la jumătatea lunii nu va mai rămâne nimeni, iar serviciile de curățenie vor dispărea; muștele vor deveni stăpânele acestui loc până la sfârșitul lunii sau cam așa ceva.”

24. PAȘI PE SCARĂ

Ne apropiem cu delicatețe. Ceea ce în memoria lui se numește *trecut imediat* este mobilat cu saltele de-abia atinse de lumină. Saltele gri cu dungi roșii și albastre în ceva care seamănă cu un culoar sau cu o sală de așteptare prea lungă. În orice caz memoria este imobilizată în

acest *trecut imediat* ca un tip fără chip în scaunul dentistului. Există case și bulevarde care coboară spre mare, ferestre murdare și umbre pe holuri. Auzim cum cineva spune „de mult a trecut prânzul”, lumina ricoșează din centrul *trecutului imediat*, ceva ce nu este ecran și nici nu încearcă să sugereze imagini. Memoria dictează cu lentoare fraze fără sunet. Presupunem că toate astea sau făcut ca să nu zăpăcească, un strat de vopsea albă acoperă stratul de pardoseală. *Sa fugim împreună* s-a transformat demult în *să trăim împreună* și astfel fidelitatea gestului a fost anulată; strălucirea *trecutului imediat*. *Există cu adevărat umbră pe holuri?* Chiar *a* existat un ghebos *care* a scris poeme *fericite*? (Cineva *aplaudă*.) „Am știut că erau ei când le-am auzit pașii pe scări”... „Am închis ochii, imaginea pistolului nu corespundea cu realitatea pistolului”... „Nu m-am deranjat să le deschid ușa”... „Era două dimineața și a intrat o blondă care părea un bărbat”... „Ochii săi s-au ațintit asupra lunii prin perdea”... „Un zâmbet stupid i s-a creionat lent pe fața mânjită cu alb”... „Pistolul era doar un cuvânt”... „închideți ușa, am spus”... „Plesnitura nu-i reală, ăsta-i șantaj”...

25. DOUĂZECI ȘI ȘAPTE DE ANI

Singura scenă posibilă este aceea a tipului care aleargă pe cărarea din pădure. Cineva

întredeschide un dormitor albastru. Acum are douăzeci și șapte de ani și se urcă în autobuz. Fumează, are părul scurt, poartă blugi, bluză de culoare închisă, jachetă cu glugă, ghete, ochelari de comisar politic. Este așezat lângă fereastră; chiar lângă el stă un muncitor reîntors din Andalucia. Se urcă într-un tren în stația din Zaragoza, privește în urmă, ceața acoperă până la genunchi un inspector de căi ferate Fumează, tușește, își lipește fruntea de fereastra autobuzului. Acum merge printr-un oraș necunoscut, în mână ține o geantă albastră, gulerul de la jachetă ridicat, este frig, de fiecare dată când respiră scoate o gură de fum. Muncitorul doarme cu capul sprijinit de umărul lui. Aprinde o țigară, privește câmpul, închide ochii. Următoarea scenă este galbenă și rece și pe banda sonoră zburătăcesc niște păsări. (Ca o anecdotă personală, el spune: sunt o colivie; după aceea cumpără țigări și se îndepărtează de cameră.) Stă așezat într-o gară la apus, completează un rebus, citește știrile internaționale, urmărește zborul unui avion, își umezește buzele cu limba. Cineva tușește în întuneric, o dimineată senină și rece de la fereastra unui hotel; el tușește. Iese pe stradă, își ridică gulerul jachetei albastre, închide toți nasturii mai puțin ultimul. Cumpără un pachet de țigări, scoate una, se oprește pe trotuar lângă vitrina unui magazin de bijuterii, aprinde o țigară.

Are părul scurt. Merge cu mâinile băgate în buzunarele jachetei, țigara îi atârnă de buze. Scena este un prim-plan al tipului cu fruntea sprijinită de fereastră. Restul sunt culoare minuscule care rareori duc undeva. Geamul este aburit. Acum are douăzeci și șapte de ani și coboară din autobuz. Înaintează pe o stradă pustie.

26. O LINIȘTE EXTRAORDINARĂ

Imaginile neclare ale ghebosului și polițistului încep să se îndepărteze în direcții opuse. Scena este neagră și lichidă. În spațiul fără memorie apare un tip cu părul scurt și barba recent rasă. Îi ies în evidență paliditatea și lentoarea. O voce spune că sud-americanul nu a murit. (Se presupune că imaginea care o înlocuiește pe a ghebosului-abur și a polițistului-abur este cea a sud-americanului.) Poartă o jachetă bleumarin care te face să crezi că suntem la sfârșitul toamnei. Fără îndoială a fost bolnav, paliditatea și fața lui trasă asta sugerează. Ecranul se sfâșie pe jumătate, în plan vertical. Sud-americanul merge pe o stradă pustie. L-a recunoscut pe autor și l-a ocolit înadins. Ecranul se recompune de parcă s-ar fi oprit ploaia. Apar clădiri cenușii atinse de soare într-o după-amiază pustie și familiară. Macadamul străzilor este curat și cenușiu. Vânt pe bulevardele cu arbori roșii.

Norii se reflectă, strălucitori, în ferestrele birourilor în care nu se află nimeni. Cineva a creat o liniște suplimentară. În capătul străzii alunecă muntele. Căsuțe cu acoperișuri roșietice risipite pe versant; din unele coșuri ies spirale de fum firave. Sus se află digul, o baracă pentru excursioniști, câteva closete provizorii. În depărtare un țăran se apleacă deasupra pământului negru. Duce un pachet împăturit în hârtii de ziar îngălbenite. Dispar capetele neclare ale ghebosului și polițistului. „Sud-americanul a deschis ușa”... „Bine, luați-l”... „Nu știu dacă o să pot intra”...

27. CÂTEODATĂ TREMURA

Necunoscuta și-a desfăcut picioarele sub cearșafuri. Un polițist poate privi cum vrea, toate *riscurile* privirii deja au fost depășite de el. Vreau să spun că, în afară de hârtii, fișierele sunt pline de temeri, și de fotografii, și de țipi pe care este imposibil să-i găsești. Așa că polițistul a stins lumina și și-a desfăcut șlițul. Fata a închis ochii când el a pus-o cu fața-n jos. A simțit apăsarea pantalonilor lui asupra feselor și răceala metalică a cataramei curelei. „Era odată o vorbă”... (Tusete)... „O vorbă pentru a descrie toate astea”... „Acum pot doar să spun: nu-ți fie teamă”... Imagini împinse de piston. Degetele lui s-au afundat între fese și ea nu a scos o vorbă, nici

măcar un suspin. Tipul ședea într-o parte, însă ea a rămas cu capul cufundat în cearșafuri. Degetele arătător și mijlociu i-au intrat în fund, a relaxat sfincterul și a deschis gura fără să articuleze vreun sunet. (Am visat un culoar ticsit de oameni fără gură, a spus el, iar bătrânul i-a răspuns: nu-ți fie teamă.) A băgat degetele până la fund, fata a gemut și a ridicat coapsa, a simțit că buricele degetelor îi ating ceva pe care instantaneu l-a numit prin cuvântul stalagmită. După aceea s-a gândit că ar putea să fie rahat, totuși culoarea corpului pe care-l atingea continua să scânteieze în verde și alb, la fel ca prima impresie. Fata gemu horcăit. S-a gândit la propoziția „necunoscuta s-a pierdut în metrou” și a scos degetele până la prima falangă. După aceea le-a băgat din nou și cu mâna liberă a atins fruntea fetei. A scos și a băgat degetele. A apăsât sânii fetei în timp ce se gândea că degetele intrau și ieșeau fără nicio podoabă, fără nicio figură literară care să le dea altă dimensiune, diferită de cea a unei perechi de degete groase încrustate în curul unei necunoscute. Cuvintele sau oprit în centrul unei stații de metrou. Nu era nimeni. Polițistul a clipit. Presupun că riscul privirii era ceva care fusese depășit prin exercițiul profesiei sale. Fata transpira din abundență și își mișca picioarele cu extrem de multă grijă. Avea curul ud și din când în când tremura. Mai târziu s-a apropiat să privească pe fereastră și și-a trecut limba peste dinți. (Multe

cuvinte dinți s-au prelins *pe* geam. Bătrânul a tușit după ce a spus nu-ți fie teamă.) Părul ei era revărsat peste pernă. S-a suit deasupra, a lăsat impresia că-i spune ceva la ureche înainte de a o străpunge.

Ne-am dat seama că făcuse asta după strigătul necunoscutei. Imaginile se succed cu încetinitorul.

Pune apă la încălzit. Închide ușa băii. Lumina băii dispare ușor. Ea stă așezată în bucătărie, cu coatele sprijinite pe genunchi. Fumează o țigară. Polițistul, impostura care este polițistul, apare cu o pijama verde. De pe culoar o cheamă, o invită să meargă cu el. Ea întoarce capul către ușă. Nu e nimeni. Deschide un sertar din bucătărie. Ceva strălucește, închide ușa.

28. UN LOC PUSTIU APROAPE DE AICI

„Avea mustățile albe sau gri”... „Se gândea la situația mea, era din nou singur și încercam să-l înțeleg”... „Acum lângă cadavru se află un bărbat sfrijit care face fotografii”... „Știu că există un loc pustiu aproape de aici, însă nu știu unde”...

29. GALBEN

Englezul l-a văzut printre pomi. A pășit peste covorul acelor de pin îndepărtându-se de el. Probabil că era ora opt seara și soarele apunea

între coline. Englezul s-a întors, i-a spus ceva, dar nu a reușit să audă nimic. S-a gândit că trecuseră câteva zile de când nu mai auzea greierii cântând. Englezul și-a mișcat buzele, însă până la el a ajuns doar liniștea ramurilor mișcate de vânt. S-a ridicat, îl dureau un picior, a căutat după țigări prin buzunarul jachetei. Jacheta era de doc albastru, decolorată de timp. Pantaloniul era larg și de culoare verde-închis. Englezul și-a mișcat buzele acolo, în pădure. A observat că avea ochii închiși. Și-a privit unghiile: erau murdare. Cămașa englezului era albă, iar pantalonii pe care-i purta păreau și mai vechi decât ai lui. Trunchiurile pinilor aveau niște solzi maronii, însă păreau gălbui atunci când le atingea o rază de lumină. În fund, unde se terminau pinii, se vedeau un motor abandonat și niște pereți de ciment parțial distruși. Unghiile sale erau mari și neregulate din cauza obiceiului pe care-l avea să și le roadă. A scos un chibrit și și-a aprins țigara. Englezul deschisese ochii. A îndoit piciorul și apoi a zâmbit.

Galben. Flash galben. În raport apare drept un ghebos vagabond. A trăit câteva zile în pădure. Alături se afla un camping, însă el nu avea bani să plătească, așa că acolo se ducea doar uneori ca să bea o cafea la restaurant. Cortul lui se afla aproape de terenurile de tenis și de pelotă. Uneori se ducea să vadă cum jucau. Intra prin partea din spate, printr-o gaură pe care copiii o făcuseră în gard. Despre englez nu există informații. Probabil

că l-a inventat.

30. INFIRMIERUL

Un băiat obsesiv. Vreau să spun că v-ați gândi neîncetat la el dacă l-ați cunoaște. Sergentul s-a apropiat de corpul căzut în parc. A observat diverși oameni privind pe ferestre. Pașii infirmierului veneau în urma lui. A aprins o țigară. Infirmierul a clipit și a întrebat dacă îl puteau lua naibii odată. A stins chibritul cu un căscat. „Habar n-am în ce oraș mă aflu”... „Ecranul apare permanent ocupat cu imaginea băiatului imbecil”... „Face strâmbături la marginea infernului”... „Îmi atinge mereu umărul cu degetele lui sfrijite și mă întreba dacă poate să între”... Infirmierul a scuipat. I-a venit să tragă un pârț. În loc de asta, s-a lăsat pe vine lângă cadavru. Oameni dezbrăcați rezemați pe la ferestrele întunecate. Fără să aibă de multă vreme o senzație reală de pericol. Scriitorul – cred că era englez – i-a mărturisit ghebosului cât îi era de *greu să scrie*. Îmi ies doar fraze răzlețe, i-a spus, poate pentru că realitatea mi se pare un furnicar de fraze răzlețe. Ceva de genul acesta trebuie să fie renunțarea, a spus ghebosul. „Bine, luați

31. O BATISTĂ ALBĂ

Merg prin parc, a venit toamna, se pare că-i

un tip mort pe-acolo. Până ieri mă gândeam că viața mea putea să fie diferită, eram îndrăgostit etc. Mă opresc la cișmea, este întunecată, cu suprafața strălucitoare, dar când îmi trec palma peste ea îi constat asprimea extremă. De aici văd un polițist bătrân apropiindu-se de cadavru cu pași șovăitori. Suflă o briză rece care îți dă frisoane. Polițistul îngenunchează lângă cadavru: cu mâna stângă își acoperă ochii cu o expresie abătută. Apare un stol de grauri. Zboară în cerc deasupra capului polițistului și apoi dispar. Acesta controlează buzunarele cadavrului și adună tot ceea ce găsește într-o batistă albă pe care a întins-o pe iarbă. Iarbă de culoare verde-închis care lasă impresia că ar vrea să *absoarbă* pătratul alb. Poate că hârtiile vechi și închise la culoare pe care polițistul le așază deasupra batistei sunt cele care mă determină să *gândesc* astfel. *Cred că* am să mă așez puțin. Băncile parcului sunt *albe* cu picioare de fier negre. Pe stradă apare o mașină de patrulare. Se oprește. Coboară doi agenți. Unul dintre ei avansează către locul în care este aplecat polițistul bătrân, celălalt rămâne lângă automobil și își aprinde o țigară. Puțin după aceea apare în mod silențios o ambulanță care parchează în spatele mașinii de patrulare. „Nu am văzut nimic”... „Un tip mort în parc”... „Un polițist bătrân”...

32. STRADA TALLERES

Obişnuia să se plimbe prin centrul vechi al Barcelonei. Purta o gabardină lungă şi veche, mirosea a tutun negru şi aproape întotdeauna ajungea cu câteva minute înainte la scenele cele mai neobişnuite. Vreau să spun că ecranul se deschidea la cuvântul neobişnuit pentru ca el să apară. „Mi-ar plăcea să vorbesc cu dumneavoastră mai tihnit”, spunea. Bulevardul paralel cu Paseo Maritimo din Castelldefels. Un muncitor merge pe trotuar, cu mâinile în buzunare, mestecând o ţigară cu mişcări regulate. Vile goale, cu obloanele de lemn închise. „Scoateţi-vă hainele încet, nu o să mă uit.” Ecranul se deschide ca o moluscă. Mi-amintesc că am citit mai demult declaraţiile unui scriitor englez care spunea cât de mult trebuia să muncească ca să păstreze un timp verbal coerent. Folosea verbul a suferi pentru a da o idee despre eforturile sale. Sub gabardină nu se afla nimic, poate un uşor aer de ghebos ținuit locului în contemplarea evreiceii, apartamente ruinate din strada Talleres (sfrijitul Alan Monardes avansează cu poticneli pe coridorul întunecat), eroi ai unor ierni care dispar. „Însă dumneata să scrii, Montserrat, şi vei rezista acestor zile.” Şi-a scos gabardina, a apucat-o de umeri şi după aceea a palmuit-o. Rochia ei a căzut cu încetinitorul peste haina lui de piele. Cu răceală s-a aşezat în patru labe şi i-a oferit coapsa. Am văzut totul din cealaltă încăpere prin orificiul pe care cineva îl

găurise tocmai în acest scop. Și-a frecat penisul flasc de fesele ei. Distrat a privit într-o parte: ploaia aluneca pe fereastră. Ecranul afișează cuvântul „nerv”. După aceea pădurice”. După aceea „singuratică”. După aceea ușa se închide.

33. ROȘCATA

Avea optsprezece ani și era băgată în comerțul cu droguri. Pe atunci obișnuiam s-o văd adesea, iar dacă acum ar trebui să-i fac un portret robot cred că n-aș putea. Cu siguranță avea un nas acvilin și timp de câteva luni a fost roșcată; cu siguranță că, la un moment dat, am auzit-o râzând în spatele marilor ferestre ale unui restaurant în timp ce eu așteptam un taxi sau pur și simplu mergeam prin ploaie. Avea optsprezece ani și o dată la cincisprezece zile se băga în pat cu un agent de la Brigada de Droguri. În vise ea îmi apare îmbrăcată cu blugi și un jersey negru și în puținele ocazii când se întoarce ca să mă privească râde prosteste. Polițistul o pune în patru labe și se aplecă lângă priză. Vibratorul nu mai avea baterii, iar el l-a adaptat ca să funcționeze cu electricitate. Soarele răzbate prin verdeața perdelelor, ea doarme cu ciorapii căzuți până la glezne, cu fața în jos, părul îi acoperă chipul. În scena următoare o văd în baie, privindu-se în oglindă, după aceea exclamă bună dimineța și zâmbește. Era o fată blândă și care nu ocolea

anumite compromisuri: vreau să spun că uneori putea să-ți ridice moralul sau să-ți împrumute niște bani. Polițaiul avea o ștangă enormă, cel puțin cu opt centimetri mai lungă decât vibratorul, și i-o băga rar. Presupun că așa se simțea mai fericit. Își privea cu niște ochi umezi sula sculată. Ea îl contempla din pat... Fuma tutun blond și pesemne s-a gândit la un moment dat că mobilele din dormitor și chiar și amanta lui erau lucruri goale cărora trebuia să le dea o noimă... Scenă colorată în violet: fără să-și fi coborât încă ciorapii până la glezne, povestește ceea ce i s-a întâmplat în timpul zilei...

„Totul este grețos de neclintit, fix într-un anumit punct al aerului.” Lampă de cameră de hotel. Chenar verde-închis. Covor tocit. Fată în patru labe care geme în timp ce vibratorul îi intră în pizdă. Avea picioarele lungi și optsprezece ani, pe atunci era băgată în comerțul cu droguri și nu-i mergea rău, și-a deschis chiar și un cont curent și și-a cumpărat o motocicletă. Poate părea ciudat însă eu niciodată nu mi-am dorit să mă culc cu ea. Cineva aplaudă dintr-un colț întunecat. Polițistul se ghemuia lângă ea și o apuca de mâini. După aceea i le îndruma până spre partea interioară a coapselor, iar ea putea să stea o oră sau două făcându-i laba. În iarna aceea purta un palton de lână, roșu și lung până la genunchi. Vocea mi se pierde, se fragmentează. Cred că era vorba doar despre o fată tristă, rătăcită acum prin mulțime.

S-a așezat în fața oglinzii și a spus „astăzi ai făcut lucruri frumoase?”. Agentul de la Droguri se îndepărtează pe un bulevard umbrat de larici. Ochii îi erau reci, uneori apare în coșmarurile mele așezată în sala de așteptare a unei autogări. Singurătatea este un aspect al egoismului natural al ființei umane. Într-o bună zi persoana iubită îți va spune că nu te iubește și nu vei înțelege nimic. Asta mi s-a întâmplat mie. Aș fi vrut să-mi fi explicat ce aveam de făcut ca să-i suport absența. N-a spus nimic. Supraviețuiesc doar inventatorii, în visul meu un vagabond bătrân și slab abordează un polițist ca să-i ceară un foc. Când și-a băgat mâna în buzunar ca să scoată bricheta, vagabondul i-a înfipt un briceag. Polițistul a căzut fără să se audă niciun zgomet. (Stau așezat în camera mea din Districtul V, neclintit, mișc doar brațul ca să-mi aduc țigara la gură.) Acum e rândul ei să se piardă. Se succed fețe de adolescenți în oglinda retrovizoare a unui automobil. Un tic nervos. Fisură, jumătate salivă, jumătate cafea, pe buza inferioară. Roșcata se îndepărtează târându-și motocicletă pe bulevard străjuit de copaci... „Dezgustător de nemișcat”... I-am spus ceței; totul e bine, rămân cu tine”...

34. RAMPE DE LANSARE În scenă există doar pătrate. Se suportă întreaga zi, ca un stop cadru, pe ecran. Se înserează.

În depărtare se află un grup de vile din ale

căror coșuri începe să iasă fum. Vilele se află într-o vale înconjurată de coline de culoare maro. Pătratele se umezesc. Din liniile lor răsare un fel de sudoare cartilaginoasă. Acum este neîndoielnic că a venit noaptea; la picioarele uneia dintre coline un țăran îngroapă în pământ un pachet înfășurat într-un ziar. Se poate citi o știre: într-una dintre suburbiile Barcelonei există un parc pentru copii la fel de periculos ca un câmp minat. Într-una dintre fotografiile care ilustrează articolul se observă un tobogan la câțiva metri de o prăpastie; doi copii, cu părul cârlionțat, salută din vârful toboganului. Să ne întoarcem la pătrate. Suprafața s-a transformat în ceva care ne amintește vag, asemenea desenelor lui Rorschach, de birourile poliției. De la birouri un tip căruia îi curg balele și respiră cu greutate privește pătratele încercând să recunoască vilele, colinele, pașii țăranului care se pierde în întunecimea maro și sepia. Acum pătratele licăresc. Un polițist în civil străbate un culoar pustiu și strâmt. Deschide o ușă. În fața lui se întinde un peisaj cu rampe de lansare. Pașii polițistului răsună în curțile tăcute. Ușa se închide.

35. UN SPITAL

Fata aceea cântărește acum 28 de kilograme. Se află în spital și pare că se stinge. „Distruge frazele tale libere.” Nu am înțeles decât mult mai

târziu la ce se referea. Mi-au pus la îndoială buna-credință, eficiența, au spus că dormeam atunci când îmi venea rândul să fac de gardă. În realitate ei judecau altă persoană, iar eu am sosit întâmplător în momentul cel mai puțin indicat. Fata cântărește acum 28 de kilograme și este greu să iasă din spital cu zile. (Cineva aplaudă. Culoarul este plin de oameni care deschid gura fără să scoată niciun fel de sunet.) O fată pe care am cunoscut-o? Nu-mi amintesc de nimeni cu figura asta, le-am spus. Pe ecran se proiectează o stradă, un flăcău beat se pregătește să o traverseze, apare un autobuz. „Pontatorul a spus Sara Bendeman?” în orice caz nu am înțeles nimic în acel moment. Doar mi-aduc aminte de o fată sfrijită, cu picioare lungi și pistruiate, dezbrăcându-se la colțul patului. Scena se desfășoară acum pe o străduță prost luminată: o femeie de patruzeci de ani fumează o țigară sprijinită de pervazul unei ferestre de la etajul al patrulea. Pe scară urcă gâfâind un polițist în civil, trăsăturile lui sunt asemănătoare cu ale mele, dar cu o supradoză de cortizon. (Singurul care a aplaudat acum închide acum ochii. În mintea lui se formează ceva care, cu o altă perspectivă asupra vieții, ar putea să fie un spital. Într-una dintre camere stă întinsă fata. Perdelele rămân desfăcute și lumina se împrășteie prin toată camera.) „Distruge frazele tale libere”... „Un polițist urcă scara”... „În privirea lui nu există ghebosul, nici

evreica, nici trădătorul"... „Dar încă mai putem insista”...

36. OAMENI CARE SE ÎNDEPĂRTEAZĂ

Nu există nimic stabil, gesturile în mod clar drăgăstoase ale copilului se precipită în gol. Am scris: „grupuri de ospătari întorcându-se la muncă” și „nisip măturat de vânt” și „geamuri murdare de septembrie”. Acum pot să-i întorc spatele. Ghebosul este steaua din drumul tău. Case albe risipite pe coastele munților. Șosele pustii, țuitori de păsări prin frunziș. Și am făcut tot ce se putea? Am sărutat-o atunci când ea nu se mai aștepta la alte săruturi? (Bun, la destui kilometri de aici oamenii aplaudă, iar asta este măhnirea mea.) Ieri am visat că trăiam în interiorul unui copac gol, după puțin timp copacul a început să se învârtă precum un carusel, iar eu simțeam cum pereții se comprimau; m-am trezit cu ușa bungalow-ului deschisă vraște. Luna luminează fața ghebosului... „Cuvinte solitare, oameni care se îndepărtează de cameră și copii ca niște copaci goi”... „încotro vrei să mă duc”... M-am oprit în mizerabilele „cuvinte solitare”. Scriere fără disciplină. Erau vreo patruzeci de tipi, toți cu niște salarii de mizerie. În fiecare dimineață andaluzul râdea gălăgios după ce citea ziarul. Lună în creștere, în august. În septembrie voi fi singur. În octombrie și noiembrie voi culege

conuri.

37. TREI ANI

Singura regulă care există este o fată pistruiată care ne privește de la capătul grilajului. Bruno a înțeles-o la fel ca și mine, doar că pasiunile erau diferite. Polițiștii sunt obosiți, este penurie de benzină și mii de tineri șomeri se învârtesc prin Barcelona. (Bruno se află la Paris, mi-au spus că mai cântă la saxofon lângă Centrul Pompidou și că a rămas fără prietenă.) Cu pași uleioși se apropie cei patru sau cinci ospătari de baraca în care dorm. Unul dintre ei a scris poezie, însă a trecut destul de mult timp de-atunci. Autorul a spus: „nu pot să fiu pesimist și nici optimist, totul este determinat de pauza care se manifestă în ceea ce numim realitate”. Nu pot să fiu un scriitor de science-fiction deoarece mi-am pierdut o bună parte din inocență și încă nu am înnebunit... Cuvinte pe care nimeni nu le spune, pe care nimeni nu este obligat să le spună... Mâini în proces de fragmentare geometrică: scriere care se sustrage, așa cum se sustrag iubirea, prietenia, intervalul recurent al coșmarurilor... Uneori am impresia că toate astea reprezintă „interior”... Poate din acest motiv am trăit singur și timp de trei ani nu am făcut nimic... (Tipul rareori se spăla, nu avea nevoie să scrie la mașină, îi era de ajuns să se așeze într-un fotoliu șubrezit pentru ca

lucrurile să curgă din proprie inițiativă)... Un asfințit surprinzător pentru ghebos? Trăsături de polițist la mai puțin de cinci centimetri de fața lui? Ploaia a curățat cu adevărat geamurile ferestrei?

38. PISTOLUL ÎN GURĂ

Paravan cu păr blond. În spate lui, ghebosul schițează piscine, orașe-dormitor, bulevarde pustii. Delicatețea sau curtoazia se regăsesc în atitudinile adecvate pentru fiecare situație. Ghebosul creionează o persoană cu trăsături plăcute. „Am rămas cu fața în sus în pat, am auzit cri-cri-ul greierilor și pe cineva care recita din Manrique.” Sub copacii uscați din august, scriu ca să văd ce se întâmplă cu nemișcarea și nu ca să le plac unora. O persoană plăcută! Fie și arta sau aventura de cinci minute a unui băiat alergând pe scări în sus. „Pentru ochiul autorului a trecut neobservată despărțirea mea.” Un *ah* și un *vai* și cărți poștale cu sate văruite. Ghebosul se plimbă în piscina goală, se așază în partea cea mai adâncă și scoate o țigară. Trece umbra unui nor, un păianjen se oprește lângă unghia lui, suflă fumul. „Realitatea pute rău.” Presupun că toate filmele pe care le-am văzut nu-mi vor fi de niciun folos atunci când voi muri. Eroare. Îți vor folosi, crede-mă. Du-te în continuare la cinematograful. Scenă cu orașe-dormitor pustii, vântul spulberă ziere vechi, straturile de praf de pe bănci și

restaurante. *Am păstrat războiul în mine multă vreme, ca să nu mă afecteze de acolo înăuntru*, a scris Klee. L-am văzut oare pentru prima dată pe ghebos în Mexic D.F.? Era Gaspar cel care spunea povești cu polițiști și hoți? l-au pus pistolul la gură și cu două degete i-au astupat nasul... A fost nevoit să deschidă gura ca să respire și atunci au împins țeava înăuntru... În mijlocul cortinei negre există un cerc roșu... Cred că tipul a spus rahat sau *mamă*, nu *mai* știu...

39. VALURI MARI ARGINTII

Străinul a locuit în acest camping. Cortul pe care îl vezi acolo a fost cortul lui. Intră. Sub copacul acela stătea mult timp și se gândea, dar de fapt părea mort. De unde ne aflăm se vedea transpirația care îi acoperea fața. Pe bărbie i se formau picături mari care apoi cădeau în iarbă. Aici, uite, printre aceste tufișuri, a dormit ore întregi, de parcă ar fi fost mort. Tipul a intrat în bar și a băut o bere. A plătit cu bani franțuzești și a băgat restul în buzunar fără să-l numere. Vorbea perfect spaniola. Avea un aparat de fotografiat care acum se află în depozitele poliției. Nimeni nu l-a văzut vreodată făcând o fotografie. Se plimba pe plajă la asfințit. În scena aia plaja dobânda tonalități palide, galben-pal, cu pete aurii estompate. Tipul s-a prăvălit pe nisip, ca și cum ar fi fost mort. Singura bandă sonoră era o tuse

seacă și obsedantă a cuiva pe care niciodată n-am reușit să-l vedem. Valuri mari argintii, tipul în picioare pe plajă, fără pantofi și tușea aia. De când nu v-ați mai simțit fericit înăuntrul unui cort? Într-un anumit colț al memoriei sale există o scenă în care el stă deasupra unei fete slabe și brune. Este noaptea unui camping pustiu, undeva în interiorul Portugaliei. Fata stă cu fața-n jos, iar el i-o bagă și i-o scoate în timp ce o mușcă de gât. După aceea o întoarce. Îi pune picioarele pe umeri și termină amândoi. După vreo oră iarăși o încăleacă. (Sau cum zicea un șmecher, Conte de Asalt: „țaca-paca, țaca-paca la nesfârșit”.). Nu știu dacă vorbesc despre aceeași persoană. Aparatul său se află acum în depozitele poliției și poate că nimănui nu i-a trecut prin minte să dezvolpeze rolfilmul. Holuri interminabile, de coșmar, pe unde merge un tehnician gras de la Brigada de Omucideri. Au stins lumina roșie, acum poți să intri. Fața polițistului se destinde într-un zâmbet. La capătul culoarului apare silueta altui polițist. Acesta traversează intervalul care îl desparte de colegul lui și după aceea dispar amândoi. Odată ce a rămas *gol*, culoarea cenușie a culoarului tremură sau poate se coșcovește. Apoi apare silueta unui polițist la celălalt capăt.

Înaintează până când ajunge în prim-plan, se oprește, dinspre fundal apare un alt polițist. Umbra înaintează până în dreptul umbrei polițistului din prim-plan. Dispar amândoi.

Zâmbetul unui tehnician de la Brigada de Omucideri supraveghează aceste scene. Obraji grași năclăiți de sudoare. În fotografii nu se distinge nimic. (încercare de aplaudare frustrată.) Nimic din ce am putea vedea. „Chemați pe cineva, faceți ceva”... „O tuse nenorocită străbate plaja”... „Cortul plin de pânze de păianjen”... „Totul se distruge”... „Fețe, scene libere, kaputt”...

40. MOTOCICLIȘTII

Imaginează-ți următoarea situație: necunoscuta se ascunde pe palierul scării. Este o clădire veche, prost luminată și are un ascensor cu grilaj. În spatele ușii un tip de vreo patruzeci de ani murmură, cu accente de confesiune, că și pe el îl urmărește Colan Yar. Șopronul maro și negru dispare aproape instantaneu, lăsând locul unei panorame în profunzime, pline de magazine cu acoperișuri multicolore. Apoi: copaci verde-închis. Apoi: cer roșu și înnorat. Un băiat chiar dormea în acel moment în cortul de campanie? Visând despre Colan Yar, mașini de poliție oprite în fața unei clădiri care fumega, răufăcători de douăzeci de ani? „Tot rahatul din lume”, sau: „Un camping probabil că seamănă cel mai mult cu un Purgatoriu” etc. Cu mâini tremurătoare și uscate a dat la o parte perdelele. Jos motocicliștii au pornit motoarele și au șters-o.

A șoptit „foarte departe” și a strâns din dinți.

Blonde grase, tinere andaluze sigure că plac și printre ele fata necunoscută, cu gura ca o ghilotină, plimbându-se prin trecut și viitor precum o figură cinematografică. Mi-am închipuit propriul corp părăsit pe câmp, la câțiva metri de primele case din localitate. Un turist din camping ma descoperit, se plimba și el a fost cel care a anunțat poliția. Acum, sub cerul înnorat, sunt înconjurat de bărbați în uniforme albastre și albe. Jandarmi, fotografi de la ziare de senzație sau poate doar turiști pasionați să fotografieze cadavre. Curioși și copii. Nu-i Paradisul, dar seamănă. Fata coboară scările încet. Am deschis ușa cabinetului medical și am alergat pe scări în jos. Pe pereți am văzut balene furioase, un alfabet de neînțeles. Zgomotul străzii m-a trezit. Pe trotuarul din față un tip a început să țipe și după aceea a început să plângă până când a sosit poliția. „E un cadavru la marginea localității”... „Motocicliștii dispar pe șosea”... „Nimeni nu va mai închide această fereastră”...

41. VAGABONDUL

Mi-aduc aminte de o noapte în gara din Mérida. Prietena mea dormea în sac, iar eu vegheam cu un cuțit în buzunarul jachetei, fără chef de citit. Bun... Au apărut niște fraze, vreau să spun că nicio clipă nu am închis ochii și nici nu am început să mă gândesc, ci că frazele pur și simplu

au apărut, ca niște anunțuri luminoase în mijlocul sălii de așteptare goale. La capătul celălalt, pe pământ, dormea un vagabond, iar lângă mine dormea prietena mea și eu eram singurul treaz în toată gara tăcută și murdară din Mérida. Prietena mea respira liniștită în sacul de dormit roșu și asta mă liniștea. Uneori vagabondul sforăia, alteori vorbea în somn, nu se bărbierise de câteva zile și își folosea jacheta drept pernă. Cu mâna stângă își acoperea pieptul. Frazele au apărut precum știri pe un ecran electronic. Litere albe, nu foarte strălucitoare, în mijlocul sălii de așteptare. Pantofii vagabondului erau așezați la nivelul capului său. Unul dintre ciorapi avea vârful complet găurit. Din când în când prietena mea se mișca. Ușa care dădea spre stradă era galbenă, iar vopseaua avea în unele locuri un aspect deprimant. Vreau să spun foarte fragil și în același timp complet deprimant. M-am gândit că vagabondul ar putea să fie un tip violent. Fraze. Am apucat cuțitul fără să-l scot din buzunar și am așteptat următoarea frază. În depărtare am auzit șuieratul unui tren și sunetul unui ceas al gării. Sunt salvat, m-am gândit. Eram în drum spre Portugalia și asta s-a întâmplat demult. Prietena mea a respirat. Vagabondul mi-a oferit un pic de coniac dintr-o sticlă pe care a scos-o din bocceluța lui. Am stat de vorbă câteva minute, iar apoi nu am mai tăcut până când au apărut zorii.

42. APA LIMPEDE DE PE DRUM

Ce o să se întâmple. Vântul printre copaci. Totul este o proiecție a unui băiat fără adăpost. Merge singur pe un drum județean. Gura i se mișcă. Am văzut un grup de oameni care deschideau gura fără să poată vorbi. Ploaia se strecoară printre acele pinilor. Cineva aleargă prin pădure. Nu-i poți vedea fața. Doar spatele. Violență pură. (În scena aceasta apare autorul cu mâinile în șolduri, privind spre ceva care rămâne în afara ecranului.) Vântul și ploaia printre copaci, ca o perdea de nebuni. Similar cu o fantomă pe o plajă pustie: vântul mișcă, ridică pijamaua, o îndepărtează prin nisip până când o face să dispară în mijlocul unui atac de astm sau a unui căscat prelung. „Ca o rachetă lansată în canal”... „Modul poetic de a spune că nu-ți mai plac străduțele luminate de mașinile de patrulare”... „Vocea melodioasă a sergentului care vorbește cu accent galițian”... „Puști de vârstă ta care s-ar mulțumi cu atât de puțin”... „E păcat”... „Există un gen de dans care se transformă în buze”... „Buzele mlădiază fraze tăcute”... Puțuri cu apă limpede pe drum. Ai văzut un tip întins printre copaci și ai continuat să alergi. Primele mure de pădure din acest anotimp. Precum ochișorii emoției care îți ieșea în întâmpinare.

43. CA UN VALS

În vagon o fată singură. Privește pe fereastră. Afară totul se derulează: câmpuri arate, păduri, case albe, localități, suburbii, gropi de gunoaie, fabrici, câini și copii care ridică mâna și își iau adio. A apărut Lola Muriel. August 1980. Visez chipuri care deschid gura și nu pot vorbi. Încearcă, dar nu reușesc. Ochii ei albaștri mă privesc dar nu pot. După aceea merg pe culoarul unui hotel. Mă trezesc transpirat. Lola are ochii albaștri și citește povestirile lui Poe lângă piscină, pe când celelalte fete vorbesc despre piramide și despre păduri. Visez că văd cum plouă în cartiere pe care le recunosc, dar în care nu am fost niciodată. Merg printr-un gang pustiu. Văd chipuri care deschid gura și nu pot să vorbească și închid ochii. Mă trezesc transpirat. August 1980? O andaluză de optsprezece ani? Paznicul de noapte, nebun de iubire?

44. NICIODATĂ IARĂȘI SINGUR

Tăcerea cutreieră prin curți fără să lase hârtii scrise, dintre cele pe care ulterior le vom numi *operă*. Tăcerea citește scrisori așezată într-un balcon. Păsări ca o răgușeală, ca o femeie cu vocea groasă. De-acum nu mai pretind toată singurătatea iubirii, nici pacea iubirii, nici oglinzile. Tăcerea strălucește pe culoarele pustii, la radiourile pe care nimeni nu le mai ascultă.

Tăcerea este iubirea, așa cum vocea ta răgușită este o pasăre. Și nu există vreo operă care să justifice lentoarea mișcărilor și piedicile. Am scris „o fată necunoscută”, am văzut un radio lângă fereastră și o fată așezată pe un scaun și un tren. Fata era legată, iar trenul în mișcare. Strângere de aripi. Totul este strângere de aripi și tăcere, atât la fata cea grasă care nu se încumetă să între în piscină, cât și în ceea ce-l privește pe ghebos. Mâna ei a închis radioul... „Am văzut câteva căsnicii fericite, tăcerea clădește un fel de victorie pentru doi, geamuri aburite și nume scrise cu degetul”...

„Poate niște date și nu nume”... „În timpul iernii”... Scenă cu polițiști care năvălesc într-o clădire cenușie, zgomot de gloanțe, radiouri date la maxim. Fade-out. *Tandrețea* de curvă bătrână și pelerina ei de tăcere argintie. De-acum nu mai cer toată singurătatea din lume, ci timp. Ei împușcă. Fraze precum „mi-am pierdut până și umorul”, „atâtea nopți singur” etc. Îmi redau instinctul de repliere. Nu există nimic scris. Străinul, nemișcat, presupune că asta este moartea. Ghebosul tremură în piscina goală. Am găsit un pod în pădure. Fulger cu ochi albaștri și păr blond... „Pe curând, niciodată iarăși singur”...

45. APLAUZELE

A spus că îi plac zilele agitate. Am privit

cerul. „Zile agitate”, în afară de insecte și nori care coborau până la crânguri. Acest vas cu flori pe care îl las pe câmp este dovada iubirii mele pentru tine. Apoi m-am întors cu plasa ca să prind fluturi în mijlocul ceței. Fata a spus: „calamitate”, „cai”, „rachete lansate în canal” și mi-a întors spatele. Spatele ei a vorbit. Ca un țârâit de greieri într-o după-amiază cu vile singuratic. Am închis ochii, frânele au scârțâit și polițiștii au coborât repede din mașinile lor. „Nu înceta să privești pe fereastră.” Fără să vorbească, doi dintre ei au ajuns la ușă și au spus „poliția”, restul de-abia am putut să aud. Am închis ochii, țârâit de greieri, băieții au murit pe plajă. Trupuri pline de găuri. Mașina a hârâit și s-a dat jos agentul. E ceva obscen în asta, a spus infirmierul pe când nu-l asculta nimeni. În mod sigur nu mă voi întoarce în poiana din pădure, nici cu flori, nici cu plasa-de-fluturi, nici cu vreo mizerabilă de carte ca să-mi petrec acolo după-amiaza. Gura s-a deschis, însă autorul nu a putut să audă nimic. S-a gândit la tăcere și apoi s-a gândit „nu există”, „cai”, „lună nouă de august”. Cineva a aplaudat dinspre pustiu. Am spus că presupuneam că asta era fericirea.

46. DANSUL

Pe terasa barului dansează doar trei fete. Două sunt slabe și au părut lung. Cealaltă este

grasă, are părul mai scurt și-i cam subdezvoltată... Tipul pe care-l urmărea Colan Yar s-a volatilizat ca un țânțar iarna... Apropo, presupun că în timpul iernii rămân doar ouăle *țânțarilor*... Trei fete fericite și sânguincioase... 7 august 1980... Tipul a deschis ușa de la camera lui, a aprins lumina... Avea fața schimonosită... A stins lumina... Nu-ți fie teamă, chiar dacă nu pot decât să-ți spun aceste povești triste, nu-ți fie teamă...

47. NU EXISTĂ REGULI

Marile tâmpenii. O fată necunoscută care se întoarce la scena campingului pustiu. Bar pustiu, recepție pustie, parcele pustii. Acesta este orașelul tău fantomă din Vest. A spus: în sfârșit ne vor distruge pe toți. (Chiar și pe fetele drăguțe?) M-am amuzat de panica lor. De două ori mai multă neîncredere față de sine fiindcă nu reușea să nu se îndrăgostească cel puțin o dată pe an. Apoi o succesiune de latrine portabile, reeditări ieftine, băieți vomitând în timp ce pe terasa tăcută dansează o fetiță subdezvoltată. La limită, orice scriitură ascunde o mască albă. Asta-i tot. Mereu există o mască nenorocită. Restul: sărmanul Bolaño care tot scrie pe un tăpșan de pe drum. „Mașini de poliție cu radiourile aprinse: le plouă cu informații inutile din toate cartierele prin care trec”, „Scrisori anonime, amenințări subtile, adevărata așteptare.” „Draga mea, acum locuiesc

într-o zonă turistică, oamenii sunt negricioși, este soare toată ziua etc.” Nu există reguli. („Spuneți-i nătângului de Arnold Benner că *toate* regulile de construcție continuă să fie valabile *doar* pentru romanele care sunt copii ale altora.”) Și așa și pe dincolo. Și eu fug de Colan Yar. Am lucrat cu subdezvoltați, într-un camping, adunând conuri de pin, culegând recolte, încărcând vapoare. Toate m-au împins către acest loc, locul pustiu în care nu a mai rămas nimic de spus... „Totuși stai cu fete frumoase”... „Cred că singurul lucru frumos aici este limba”... „Mă refer la sensul ei cel mai strict”... (Aplauze).

48. BAR LA PAVA, AUTOSTRADA CASTELLDEFELS

(Cu toții au mâncat mai mult de o porție sau o porție care costă mai mult de 200 de pesetas, cu excepția mea!)

Draga mea Lisa, s-a întâmplat odată că am vorbit cu tine la telefon mai mult de o oră fără să-mi dau seama că închiseseși. Te sunasem de la un telefon public de pe strada Bucureli, la colțul unde-i Ceasul Chinezesc. Acum mă aflu într-un bar de pe coasta catalană, mă doare gâtul și am puțini bani. Italianca a spus că se întoarce la Milano să muncească, chiar dacă va obosi. Nu știu dacă-l cita pe Pavese sau chiar nu avea chef să se întoarcă. Cred că-i voi cere infirmierului din

camping un antibiotic. Scena se dezintegrează în mod geometric. Apare o plajă pustie, pe la ora opt seara, nori Cirrus portocalii; la mare distanță, în direcția opusă celui care privește, merge în șir indian un grup de cinci persoane. Vântul ridică o perdea de nisip și îi acoperă.

49. ANVERS

La Anvers un bărbat a murit după ce automobilul său a fost strivit de un camion încărcat cu porci. Mulți dintre porci au murit și ei odată cu răsturnarea camionului, unii au trebuit să fie sacrificați la marginea drumului, iar alții au fugit cu toată viteza... „Ai auzit bine, draga mea, tipul a crăpat în timp ce porcii treceau peste automobilul său”... „În timpul nopții, pe șoselele întunecoase din Belgia sau Catalonia”... „Am stat de vorbă ore întregi într-un bar de pe Ramblas, era vară și ea vorbea de parcă nu ar mai fi făcut acest lucru de mult timp”... „După ce mi-a spus absolut tot, mi-a mângâiat fața ca o oarbă”... „Porcii au guîțat”... „Ea a spus mi-ar plăcea să rămân singură, iar eu, deși eram beat, am înțeles”... „Nu știu cum să zic, este ceva care seamănă cu luna plină, fete care în realitate sunt ca niște muște, chiar dacă nu asta vreau să spun”...

„Porci urlând în mijlocul șoselei, răniți sau îndepărtându-se cu toată viteza de camionul

distrus"... „Orice cuvânt este inutil, orice frază, orice conversație telefonică"... „A spus că dorea să rămână singură"... Și eu voiam să rămân singur. La Anvers sau la Barcelona. Luna. Animale care fug. Accident pe șosea. Frica.

50. VARA

Există o boală secretă numită Lisa. Este mârșavă ca toate bolile și apare în timpul nopții. În țesutul unui limbaj misterios ale cărui cuvinte înseamnă fără excepție că străinul „nu se simte bine". Iar eu aș vrea ca ea să afle prin orice mijloc că străinului „nu-i este bine", „pe târâmurii necunoscute", „fără mari posibilități de a scrie poezie epică", „fără mari posibilități de nimic". Boala mă poartă prin băi ciudate și imobile în care apa funcționează printr-un mecanism imprevizibil. Băi, vise, păr lung care iese de pe fereastră până la mare. Boala este un semnal. (Autorul apare fără cămașă, cu ochelari negri, fotografiindu-se cu un câțel negru și un rucsac în timpul verii, într-un loc oarecare.) „Vara într-un loc oarecare", fraze lipsite de tihnă chiar dacă imaginea pe care o refractă rămâne calmă, ca un sicriu în fața unei camere de filmat fixe. Scriitorul este un tip murdar, cu mânecile cămășii suflecate și părul scurt ud de transpirație împingând tomberoane de gunoi. Există și un ospătar care observă că este filmat în timp ce merge pe o plajă pustie, întorcându-se la

hotel... „Vântul împrăştie fire de nisip”... „Fără mari posibilităţi”... Boala înseamnă să stai aşezat sub far privind către niciunde. Farul este negru, marea este neagră, jacheta scriitorului este şi ea neagră.

51. NU TE POŢI ÎNTOARCE

Nu te poţi întoarce. Această lume de poliţişti, şi de hoţi, şi de străini fără acte în regulă este prea dură pentru tine. Cuvântul dură înseamnă că este comodă, o lume superficială, fără entropie, o lume pe care o cunoşti şi de care nu te poţi desprinde. Ca un tatuaj. În schimb, fără îndoială, ţi-ai recupera ţara natală, un fel de ţară natală, şi regulile protectoare, şi dreptul de a cunoaşte o fată foarte frumoasă şi cu voce de nătângă. O fată în picioare, în dreptul uşii camerei tale, camerista care vine să facă patul. M-am oprit la cuvântul „pat” şi am închis caietul. Am mai avut putere doar ca să sting lumina şi să mă prăvălesc în „pat”. Imediat am început să visez o fereastră din lemn masiv cioplit ca acelea care apar în poveştile ilustrate pentru copii. Cu umărul m-am sprijinit de fereastră, iar aceasta s-a deschis. Afară nu era nimeni. Noapte liniştită printre grupurile de bungalow-uri. Poliţistul şi-a scos legitimaţia încercând să nu se bâlbâie. Automobil cu număr de Madrid. Cel care stătea lângă şofer purta o cămaşă în culorile Barcelonei, însă nu pe

verticală, ci pe orizontală. Un tatuaj permanent pe brațul stâng. În spatele lor strălucea o masă de nori și de vise. Dar polițistul s-a bâlbâit, iar eu am zâmbit. Nu te po-po-ți în-în-toarce. „întoarce.”

52. MONTY ALEXANDER

Este așa cum este, a spus, o ușoară senzație de prăbușire se tot accentuează, iar corpul se obișnuiește cu asta. Nu poți să eviți golul la fel cum nu poți evita să traversezi străzile dacă trăiești în oraș, cu agravanta că uneori strada este interminabil de lată, clădirile par niște bodegi din filmele cu gangsteri, iar niște țipi aleg cele mai proaste ore ca să se gândească la mamele lor. „Gangsteri” corespunde cu „mame”. În ora albastră nu s-a gândit nimeni la ghebos. Este așa cum este, numele unei piese a lui Monty Alexander filmate la începutul anilor șaizeci într-un local din Los Angeles. Poate că „bodegi” stă alături de „mame”, suprainpozitățile permit o marjă de eroare amplă. Orice gând este înregistrat pe poteca din pădure pe care străinul a tot bătut-o în sus și în jos. Dacă l-ai privi de deasupra, ai avea impresia că este vorba despre o furnică singuratică.

Impuls de neîncredere: există mereu o altă furnică de care uită aparatul de filmat. Din fiecare poem lipsește un personaj care îl pândește pe cititor. „Bodegi”, „gangsteri”, „mame”, „pentru

totdeauna". Avea vocea aspră, a spus, un timbru vârtos ca prăbușirea unui cântar de vaci sau a unui balot cu furaje pentru vaci într-o piscină. Spunea totul în timp ce îi curgeau balele, unele fraze erau hieroglife pe care nimeni nu se ostenea să le descifreze. Ray Brown la bas, Milt Jackson la vibrafon și încă doi la saxofon și la baterie. Chiar Monty Alexander a cântat la pian. Manne Hole, 1961? Ultima imagine pe care a văzut-o tipul a fost plaja pe la ora nouă seara. În iulie se întuneca foarte târziu, la ora nouă și jumătate era încă lumină. Un grup de chelneri îndepărtându-se de ochi. (Însă ochiul se gândește la „bodegi”, nu la „chelneri”.) Vântul ridică perdele ușoare de nisip. De aici pare că vor încerca să se întoarcă.

53. CARTIERE MUNCITOREȘTI

Fata necunoscută merge prin cartierele muncitorești din Barcelona. O fată cu părinți spanioli, născută în Franța? Plaja se întinde în linie dreaptă până la următoarea localitate. A deschis fereastra, era înnorat însă era cald. S-a întors la baie. Ochii ei priveau plini de curiozitate clădirile care se întindeau de-a lungul bulevardului. Toate astea sunt paranoia, s-a gândit. Ea are optsprezece ani însă nu există, s-a născut într-un oraș industrial din Franța și o cheamă Rosario sau Maria Dolores, însă nu poate să existe de vreme ce eu încă sunt aici. Tipul de la

control doarme? S-a uitat la ceas, revenind de la fereastră și-a aprins o țigară. Prin perdele, băieții care dormitau printre umbrele străzii. Siluete intermitente, sunet de voci de-abia auzite. A văzut luna care atârna deasupra clădirii din față. Din stradă i-au parvenit cuvintele „barcă”, „olimpia”, „restaurant”. Fata s-a așezat pe terasa unui „restaurant” și a cerut un pahar de vin alb. Deasupra capului ei se afla prelată verde, iar un pic mai sus vara. Așa cum deasupra clădirii se ițea luna și ea o privea gândindu-se la motocicliști și la numele lunii: iulie. Născută în Franța din părinți spanioli, păr blond, neîndoielnic dincolo de restaurant și de cuvintele prin care încearcă să o distragă. „M-am trezit fiindcă silueta ți se amesteca printre umbrele dormitorului”... „O explozie foarte puternică”... „Am rămas surd pentru tot restul zilei”... A visat automobile goale pe maidane negre precum cărbunele. Nu mai există localități și nici cartiere muncitorești pentru acest actor. Optsprezece ani, foarte departe. Se întoarce la baie. Fata, kaputt.

54. ELEMENTELE

Cinematograf printre pinii campingului Steaua de Mare. Spectatorii privesc ecranul și gonesc țânțarii cu mâinile. Un chip galben apare pe neașteptate dintre stânci și întreabă: și pe tine te urmărește Colan Yar? (Chip galben brăzdat de

cicatrice late, întunecate, copaci arși, scaune albe de plastic abandonate în fața bungalow-urilor, o bicicletă în mijlocul bălăriilor.) Colan Yar, bineînțeles, și legitimații luminate vag de lumina lunii. Am părăsit locul; cu pași lenți m-am îndreptat spre restaurantul încă deschis la această oră din noapte. „Colan Yar în urma mea, chiar în urma mea”, am auzit că spuneau pe la spatele meu. Când m-am întors, nu am văzut altceva decât siluete de copaci și corturi întunecate. În film, unul dintre actori a rostit „ne urmărește un vulcan”. Alt personaj, o femeie, într-un anumit moment a comentat: „este greu să ajungi maior al armatei engleze”. Urmărit de Nagas, războinici diabolici cu căști de piele neagră, adoratori ai vulcanului, poate preoți și nu războinici; în orice caz, eliminați iute. Actrița: „am obosit să lupt împotriva acestor ființe oribile”. Un actor îi răspunde: „vrei să te duc în brațe până la avion?”. Cinci persoane aleargă printr-o vale în flăcări. Un spărgător de gheață al Flotei îi așteaptă la orele 20:30, niciun minut în plus. Căpitanul: „dacă mai rămânem aici, după aceea nu vom putea să plecăm”. Căpitanul are părul complet cărunt și poartă o uniformă albastră de iarnă. Articulează încet: „nu vom putea să plecăm”. Mi-am îndepărtat privirea de la ecran. În depărtare luminile terenurilor de tenis semănau cu un aerodrom clandestin. De acolo, cel care fuge de Colan Yar scrie o scrisoare așezat pe o bancă în

aer liber. Aerodrom clandestin. Oglinzi. Alte elemente.

55. NAGAS

Cinematograf printre copaci? Operatorul doarme făcându-și siesta pe un șezlong în curtea din spate a bungalow-ului său. Fata necunoscută a dispărut la fel de docilă ca și prima dată când am văzut-o. Am înaintat fără teamă, urmele pașilor mi-au rămas întipărite ușor în praf. Era miezul nopții și am văzut mașini de poliție oprite pe stradă. N-am mai răspuns la ultima scrisoare a Marei. Fata s-a întors la cortul ei și nimeni nu putea să jure dacă plecase ori ba. În dimineața următoare nu mai era. „Nu pot să mai scriu nimic în plus”... „A mai rămas o fetiță mică, zece ani, care mă salută de fiecare dată când ne întâlnim”... „Se așeza singură pe terasa barului, lângă ringul de dans, și nu era greu să dai de ea”... Pe ecran apar Nagas. Spectatori și un nor de țânțari. Am privit spre dreapta: lumini îndepărtate ale terenurilor de tenis. Mi-am dorit să adorm chiar acolo. Astea sunt elementele: „impasibilitate”, „perseverență”, „păr blond”. În dimineața următoare nu se mai afla în cortul ei. Pe șoselele europene condamnate la moarte alunecă automobilul părinților ei. Către Lyon, Geneva, Bruges? Către Anvers? Tipul a privit cu un gest obosit: lună nouă, coroane de pin profilate pe cer,

sunet de sirene în depărtare. Dar aici sunt în siguranță, a spus, cel care venea să mă omoare nu m-a recunoscut și a plecat. Scenă în alb și negru a unui bărbat care se adâncește în pădure după terminarea proiecției. Ultimele imagini cu adulți care își fac siesta dormind, în timp ce un automobil necunoscut rulează către întâlnirea cu o luminozitate sporită.

56. POST-SCRIPTUM

Despre cele pierdute, despre cele iremediabil pierdute, nu doresc decât să recuperez disponibilitatea cotidiană a scrisului meu, rânduri capabile să mă apuce de păr și să mă ridice atunci când trupul meu nu vrea să mai îndure. (Semnificativ, a spus străinul.) Omenescului și divinului. Ca acele versuri din Leopardi pe care Daniel Biga le recita pe un pod nordic ca să își facă curaj, așa să fie scrisul meu.

Barcelona, 1980